

DENKEN IN SYMBOLEN

15 maart 1957

Goedenavond vrienden,

Aan het begin van deze bijeenkomst wil ik er u op wijzen dat wij, sprekers van de Orde niet alwetend of onfeilbaar zijn. Wij hopen dat u hiermee rekening wilt houden en door zelfstandig nadenken zult beslissen dat wat u hier gebracht wordt voor u waardevol is.

Mijn onderwerp voor vandaag is "Denken in symbolen".

In alle gedachtenleven treedt het denken door middel van symbolen op. Niet iedereen is in staat al deze symbolen voor zichzelf te ontleden. Nu kunnen wij natuurlijk volgens de psychologie trachten een verklaring te vindenvoor de meest voorkomende symbolen. Maar daarbij stuiten wij op een moeilijkheid, daar waar het symboolteken verklaard wordt als een resultaat van het menselijk driftleven. In de mens schuilt echter meer dan dat alleen. Wat ik u deze avond voorleg is zeker niet in de eerste plaats psychologie. Wel is het een poging om op een voor u aanvaardbare wijze een verklaring te vinden voor een deel van uw denkprocessen. Ik hoop u hierdoor in staat te stellen zuiverder en minder bevooroordeeld in uw eigen wereld te staan.

Allereerst, opvoeding, gewoonten en dergelijke zijn factoren die van het begin af aan bij de mens bepaalde beelden verbinden met veel omvattende begrippen. Deze begrippen worden veelal niet goed uitgewerkt of begrepen. Een van de beste voorbeelden gedurende de kinderjaren vinden we bij het sprookje en het verhaal. Ofschoon hier zeker de door volwassenen aanbeden: "Brave Hendrik" en "Zoete Willemien" een tijdlang op de voorgrond zijn gekomen bij de meer kunstmatig bedachte verhalen, blijkt ons toch dat het volkssprookje en de volksvertelling ons steeds op een andere manier confronteren met goed en kwaad. Het kind, nog niet helemaal gevormd volgens de algemene menselijke scholing, ziet het doel als het voornaamste. Het denkt haast machia-vellistisch.

Als voorbeeld, Klein Duimpje. Klein Duimpje begaat meerdere misdaden. Hij doet wat verboden is. Hij verzet zich namelijk tegen de besluiten van zijn ouders en eindigt met de diefstal van de zevenmijlslaarzen. Toch is hij de held van het verhaal. Het verhaal van de kleermaker die er zeven in één klap sloeg, confronteert ons met een opschepper, die juist daardoor tot eer en aanzien komt. Maar door het aanvaarden van de gevolgen die aan zijn opschepperij verbonden zijn, weet hij niet alleen zijn verworven aanzien te behouden maar weet hij het zelfs nog aanmerkelijk te vergroten. Ik zou zo verder kunnen gaan. In al deze sprookjes wordt tegenover de symbolen van goed en kwaad, dat door de mens wordt geschapen en aanvaard, als door God gegeven als het natuurlijke element in de mens geplaatst. Dit stelt nu klaarblijkelijk eerder het doel en het volgen van dat doel ondanks alle consequenties op de voorgrond, eerder dan goed en kwaad. Elk symbool van recht, dat later gebruikt zal worden, zal dan ook - op grond van deze voorwaarden - een symbool moeten blijven, dat slechts zeer persoonlijke waarden weergeeft. Dat in deze persoonlijke waarden dan niet een werkelijke rechtvaardigheid neerligt, maar de methode, die men zelf aanvaard heeft om een bepaald doel te kunnen bereiken.

Het chauvinisme, dat de mens er steeds weer toe brengt zichzelf hoger te waarderen dan anderen, vinden wij gesymboliseerd door de vlag en door sommige liederen. U weet, het staat in een van die liederen zo heel aardig zelfs beschreven: "wanneer je Hollands' vlag op vreemde ree ziet, dan klopt je hart, dan juicht je ziel; dan voel je om je oude schouders weer opnieuw de jongenskiel".

Het is aardig. Maar het betekent méér dan dat. Het begrip van eigen meerderwaardigheid, maar ook het voelen van eigen gebondenheid voor veiligheid aan een gemeenschap wordt hier uitgedrukt in het synbool van een wapperende vlag en een lied.

God... . Alweer een symbool. Wanneer men zegt "God", dan denkt de één aan een kruisbeeld, de ander aan een Heilig-Hartbeeld, de derde misschien aan een driehoek met een oog erin of een andere voorstelling. Waarom dit zoeken naar God in een bepaald symbool? Logischerwijze, omdat de mens de moed niet bezit zichzelf te confronteren met de Oneindigheid. De mens heeft een symbool geschapen voor de Krachten van de Oneindigheid en aanbidt nu dit symbool inplaats van de werkelijkheid. Hij doet dat om zo zijn eigen waardigheid en zijn begrippen van eigen belangrijkheid te kunnen handhaven.

Een andere fetisch is de leven-met-goede-manieren methode. U hoort zó te eten, u zó te kleden

en zó te slapen. Het eigenaardige is, dat juist degenen die het minst in de gelegenheid zijn zich aan deze voorschriften te houden, hiertegen het hoogst opzien en dit beschouwen als een symbool van meerderwaardigheid bij anderen, als een symbool van door die ander verworven rechten. Zo zag vroeger de eenvoudige horige alleen reeds in het feit, dat iemand een ruiter was, een bevestiging van diens hogere positie, waardoor hij diens gezag automatisch aanvaardde. Zo gaat het vandaag de dag nog met de goede manieren. Veel is feitelijk een fetisch en meer niet.

Neem een titel. Zeker, het is nu eenmaal noodzakelijk, dat in een maatschappij als de uwe studies worden verricht. Het is evenzeer noodzakelijk, dat diegenen, die eenmaal met goed gevolg een studie volbracht hebben, daarvan ook een kenbaar blijk krijgen, zodat zij hun bekwaamheid kort kunnen bewijzen en uitdrukken. Toch bemerken wij, dat woorden als Dr., Drs., Ir., en dergelijke, een schijnbare scheidslijn vormen tussen klassen van mensen in de ogen van zeer velen. Waarom zouden deze mensen echter meer of minder dan andere zijn? Hier is een eigen idee van onbekwaamheid gecompenseerd in de gedachte dat anderen die bekwaamheid wel bezitten. M.i. overigens vaak een betrekkelijk foutieve gedachte.

De gedachte gaat onbewust meestal ongeveer zo: de ander heeft een titel en door deze titel uit te spreken of te schrijven, heb ik deel aan het gezag, dat ervan uitgaat en verkrijg ik het recht op de zorgen van de titeldrager. Een overblijfsel van de naam magie.

Een priester draagt een speciaal gewaad. Ook menige prediker doet zijn speciale status kond door het dragen van kleding, die van het normale verschilt. Hierdoor alleen schijnen zij van de menigte afgezonderd en er boven verheven te zijn. Is dit in feite waar? Neen. Waarom neemt men dit dan zo vaak aan? Omdat men alweer iets nodig heeft om zich aan vast te klampen, een uiterlijkheid. Een denken in dit soort van symbolen is uit den boze. Het betekent een niet-bestaande differentiatie aannemen in de wereld buiten je, zonder in staat te zijn zelf hiervan ook maar op enigerlei wijze zelf profijten te trekken, gebruik te maken, of een grotere bewustwording hierdoor te gewinnen.

Tegenover dit soort zelfverhullend symbooldenken bestaat echter een andere methode van denken in symbolen. Het wordt dan een soort denken in kosmische telegramstijl. Het is nu eenmaal niet mogelijk met één enkele gedachte een kosmische waarde geheel aan te geven of te omvatten. Het doordenken en realiseren van het eigen begrip voor God alleen al, of het doordenken van een schijnbare abstractie, het doordenken van lijden in zijn ware betekenis, het realiseren van vreugde en de werkelijke inhoud van het begrip vraagt uren van ingespannen concentratie, van ingespannen denken en mediteren. Heeft men echter een beleving doorgemaakt, dan kan men volstaan met het enkele woord en zich daardoor de gehele toestand, het gehele bewustzijn gewonnen in overpeinzingen weerom te binnen brengen. Men kan voor elke reactie, die noodzakelijk is, een leenwoord of een visueel symbool nemen. Dat symbool maakt het ons dan mogelijk om innerlijk toestanden te verwekken, zonder de noodzaak volledig redelijk en overlegd alles weer na te denken en alles weer uit te zoeken.

Op deze avond wil ik voor het juiste denken in symbolen een lans breken. Wanneer u in uw leven veel leed doorgemaakt hebt en u spreekt over lijden, dan denkt u immers aan uzelf? Wanneer u spreekt over de vreugden van anderen, stelt u ze zich voor, zoals u ze zelf eens mee hebt gemaakt. Eerst wanneer u uit het "Ik" kunt ontsnappen - zij het slechts korte tijd -, wanneer u een korte tijd uzelf kunt vergeten, bent u in staat om aan deze zuiver persoonlijke waardering een meer kosmische toe te voegen. Dit nu is juist wat voor ons steeds weer noodzakelijk is. In een land als het uwe is men niet in staat zich werkelijk af te zonderen van de mensheid.

Men is niet in staat voortdurend maar weer te blijven streven naar een begrip voor mensen. Je ziet vanuit het "Ik" de wereld als een werkelijkheid van het "Ik" geprojecteerd tegen de achtergronden van een vreemde wereld, die je niet kent. Niet, als een waan, maar als een werkelijkheid, die je in jezelf ervaart. Iets waarvan je altijd geheel deel uitmaakt, zonder dit geheel te kunnen beseffen, zodat je banden met de wereld anders zijn dan je meent te weten. Je kunt wel zo nu en dan een ogenblik nemen om na te denken. Een ogenblik om jezelf te verzinken in een waarheid; om even - jezelf vergetend - uit te grijpen in de gehele wereld en je af te vragen: wat leeft daar nu werkelijk? Wat is de werkelijkheid hiervan?

Het is gemakkelijk gezegd en is toch zo moeilijk. Ik heb zo vaak meditatie's aangehoord over het lijden van de mensheid, het begint dan met dood en afscheid en het gaat verder met alle arme gewonden, alle arme zieken, de slachtoffers van aardbevingen en verkeersongelukken. Kortom, een beschouwen van allerlei dingen, die uiterlijk zijn. Dat zijn allemaal projecties, vrienden. Wat is de werkelijkheid van het lijden? Wanneer wij dit trachten te doorvoelen en in onszelf te weten wat dit is, dan hebben wij een kosmische waarde gevonden, waarvoor één woord voortaan het

symbool kan zijn, dat ons steeds weer in contact brengt met een werkelijkheid en niet alleen maar doet uitzien in een wereld vol waan. Wij moeten gaan zoeken wat lijden is. En lijden is een op de een of andere manier uit fase zijn, niet meer geheel in contact zijn met de wereld rond je. Wij zullen dan leren begrijpen, dat het noodzakelijk is, dat wij het lijden kennen niet alleen in zijn verschijnselen, maar vooral in zijn oorzaken. Het is noodzakelijk, dat wij de oorzaak van het lijden in onszelf voelende, dit steeds weer alleen bij het zien van lijden, of alleen maar bij het denken of horen van het woord "lijden" realiseren - steeds opnieuw -, opdat wij niet meer in de uiterlijkheid van de dingen verdoelen (verdwalen; Red.); opdat wij in een erkennen van de werkelijke waarden de mogelijkheid zien om voor onszelf en misschien ook voor anderen dat lijden uit de wereld te helpen. Wij kunnen dat lijden doen verdwijnen door vanuit onszelf een perfecte harmonie met de kosmos op te bouwen, ook in de door ons gekende wereld.

Ik beschrijf u dit en u hoort mijn woorden. U vindt ze misschien mooi en prettig. Maar als u het niet ervaren heeft, zeggen ze u toch maar heel weinig. U allen, zoals u hier zit, zult, wanneer u van het denken een werkelijk rendement wilt hebben, een zo groot mogelijk nut, het denken moeten leren gebruiken om zelf een inzicht te verkrijgen in de werkelijkheid. Die werkelijkheid vind je niet met de zuiver redelijke argumenten, zoals die in mensendenken overal bestaan.

Je vindt de waarheid alleen in een combinatie van denken en voelen en zelf-vergeten, door je uiteindelijk als waar te realiseren, dat alles in je ligt. Je moet leren vanuit jezelf deze dingen te beschouwen t.o.v. de volmaaktheid, waar u uiteindelijk als ieder van droomt. Ook volmaaktheid is uit de aard der zaak een woord, dat maar weinig inhoud heeft. Laten wij het voor onszelf vertalen met "zonder gebreken". Wat wij vandaag nog als volmaakt zien en noemen zal morgen voor ons onvolmaakt zijn, omdat onze begrippen zich wijzigen. Wij kennen reeds veel gebreken, die wij onszelf niet durven noemen. Wij kennen reeds veel fouten in onszelf, die wij aan de wereld niet voor durven leggen. Deze dingen hebben wij verborgen achter symbolen en uitvluchten. U weet het allemaal zo goed. Het is uw onderbewustzijn, dat u dwingt tot een daad, waar u later spijt van hebt. Het zijn misschien demonen of duiveltjes, die u steeds weer inblazen, dat iets niet goed is, maar dat je het toch maar moet doen.

Het lijkt misschien allemaal wel aardig, maar daarachter vlucht u weg voor de werkelijkheid. De werkelijkheid betekent zelf verantwoordelijk en bewust staan tegenover het leven. Dat wil zeggen: je eigen fouten weten te erkennen vanuit je voorstelling van de volmaaktheid. Voor mij is immers het volmaakte datgene, dat niet de fouten bezit die ik nog bezit. Bestaat er een grotere volmaaktheid, dan zal ik die zo dadelijk wel ervaren. Op het ogenblik kan ik die voor mijzelf noch bevatten, noch omschrijven. Het is dus voldoende, wanneer ik in mijn denken een symbool maak voor de volmaaktheid, waarheen ik nu moet streven. Meer heb ik niet nodig. Maar dan zal ik voortaan, wanneer ik dat woord zeg, wanneer ik dingen zie die de perfectie benaderen in mijn ogen, weten: Hier ligt iets, waarheen ik moet gaan streven met heel mijn wezen. Hier moet ik een harmonie vinden, die gelijk is aan hetgeen mij nu van buiten af treft. Want wat ik buiten mij erken, leeft reeds in mij.

Ik weet niet, of u deze methode zult kunnen volgen. Het is uiteindelijk nog maar een zeer oppervlakkige methode. Toch geloof ik, dat een scholing in denken voor een ieder noodzakelijk is. Men moet leren het onderscheid tussen de dingen te zien. Wanneer ik hier spreek, dan zijn ongeveer 80% van mijn woorden ruimtevulling. D.w.z., dat ik, hetgeen ik naar ik meen zeggen moet, veel korter zou kunnen zeggen. Maar dan zou het ook veel minder tot u spreken. Leer ook dit onderscheiden: leer de inhoud vinden onder de veelheid van woorden, die haar vaak haast bedekken.

U ziet, ik spreek eerlijk met u. Maar u wilt de veelheid hebben, u kunt nog niet zonder een overvloed van woorden en begrippen. Anders voelt u zich te onwennig om aandacht te schenken. Dan is het te naakt en te kaal. Maar herinner u dit: de mens wordt op de wereld geboren zonder kleren. De ziel zal zichzelf moeten aanschouwen zonder vlucht in waanideeën, wanneer zij eindelijk bevrijd is uit de chaos die zij voortdurend zichzelf scheidt door haar verkeerde denken. Je hoeft je niet te schamen voor het nuchtere en kale. Ik moet tot u spreken, ik moet uw aandacht gevangen houden. Ik moet zelfs proberen een indruk op u te maken, opdat u mijn woorden overdenkt en ze misschien in de praktijk brengt. Daarom deze vloed van woorden. Daarom dit overgoten zijn van de waarheid met de saus der welsprekendheid. Zoals ik hier tot u spreek, ja, spreken moet om te minste begrepen en verstaan te worden, ben ik voor u en uw wereld een symbool, dat het essentiële verbergt onder een vloed van minder noodzakelijke dingen. Zo is zelfs de vorm van mijn betoog een symbool van de angst die de mens heeft voor zijn ware "Ik".

Toch zult u dat ware "Ik" moeten aanvaarden, toch zult u eens moeten denken, of u wilt of niet, in waarheid en zonder leugen. Dat ogenblik komt. Of u wilt of niet, zult u zich eens realiseren, waar het verschil ligt tussen u en de kosmische harmonie. Dan kunt u natuurlijk vluchten. Maar wanneer uw denken reeds voortdurend gericht is geweest op het kennen van de nuchtere waarheid, op het zoeken naar de enkele korrel goud uit de vloed van belevingen, woorden, gedachten en daden rond u, dan zult u in staat zijn om wanneer het ogenblik ook voor u komt, het ogenblik, dat een andere Kracht in u werkzaam wordt, afstand te doen van de foutieve symbolen, die de mens onderscheiden volgens zijn denken van al het andere in de Schepping.

De symbolen, die de mens zichzelf heeft gemaakt om zich zo in waan te verheffen tot heerser van het Al, terwijl hij zich gelijktijdig maakt tot de arme zwakke eenling in een massa, die men toch voor niets geheel aansprakelijk mag stellen. Leer te zoeken naar waarheid en leer elke erkende waarheid onverbreekelijk te verbinden met één enkel woord, één enkel beeld, opdat u het erkende nooit meer zou vergaan, opdat de waarheid steeds weer ontwake in uw wezen. Dan eerst zult u uit het denken de vruchten kunnen plukken, het nut kunnen trekken, dat het werkelijk maakt tot de grote gave, die u tot mens maakt.

Wie in de wereld de mensen, soms ook de geest, ziet, vraagt zich wel eens af: is het denken dan alleen maar gegeven tot grotere verdwazing, alleen maar om overal voor de waarheid een scherm, een mom te stellen? Maar wanneer je ziet, hoe sommigen zich aan deze waan weten te ontworstelen, hoe het juist gerichte denken als een tegendeel van het normale denken, de mens tot een bevrijding kan worden van de mens, zijn mogelijkheid tot eenwording met de kosmos en het Al inhoudt, dan, vrienden, krijgt men hoop, dat ook de wijze van denken van dit ogenblik reeds het symbool is van een waarde, die eens in eenheid met het Al zal kunnen bestaan. Dan durf je hopen en geloven, dat het een van de vele maskers is, waarachter zich de Schepper voor ons nog verbergt.

Ik geloof, dat ik daarmee voor heden genoeg heb gezegd. Ik heb alleen maar één bede. Dat is deze: wanneer u een greintje waarheid hebt gevonden in deze woorden, een greintje waarheid dat u durft aan te nemen, laat het dan niet alleen bij het aanvaarden als waarheid, maak het tot een deel van uw leven. Het juiste denken als kern van uw beleven is de sleutel tot veel bewustwordingen, de sleutel tot menige grote bereiking.

Hiermede dank ik u voor uw aandacht. Ik geef het woord over aan de volgende spreker. Goedenavond.

NIET - DENKEN

Goedenavond vrienden,

Na het betoog van de eerste spreker kunt u het tweede onderwerp zelf stellen. Ik ben benieuwd wat dit voor vandaag dan weer zal zijn.

U wilt mij dus laten spreken over het niet-denken. Dan ben ik bang, dat ik als begin lelijke woorden moet gaan zeggen. Want onder ons gezegd en gezwezen, veel van wat de mensen denken noemen, is eigenlijk een vorm van niet-denken. Anders gezegd, een werkelijk denken zou moeten betekenen, een logisch nagaan van alles wat mogelijk is. Het zou zeggen, een beschouwen van alle waarden, die je kent. Kort en goed gebruik maken van alle bronnen, die je bezit. Wat vinden wij? De meeste mensen doen dit niet. De meeste mensen denken maar een heel klein beetje. Dat is eigenlijk nog erger dan niet-denken. Het is eigenlijk een soort van gewilde onnadenkendheid geworden.

Indien je werkelijk helemaal niet zou denken - en je dus ook niet bewust zou zijn van je eigen bestaan - zou je niets zijn of betekenen. Denken, hoe ingewikkeld, of hoe primitief ook, het is alleen maar de methode om tot een bewust leven te komen. Met andere woorden, wat niet denkt, is dood. God kan daar wel in leven, andere Krachten kunnen er misschien in leven, maar het is zichzelf niet bewust, dus leeft het niet zelf. Dat brengt met zich mee, dat iets of iemand, die niet denkt, voor mij niet meetelt en dus door mij zonder meer terzijde wordt geschoven.

Er bestaan wel ogenblikken, dat je het niet-denken bewust gebruikt. Het kan zijn, dat je bewust komt tot een uitschakelen van alle gedachten, tot een je overgeven aan iets Hogers. Maar dan heb je eerst moeten denken, vóór je zover komt. We zouden kunnen zeggen dat het niet-denken soms iets kan zijn, dat bewust door de wil wordt opgelegd en voortvloeit uit het denken. In dat

geval wordt het logischer en zou je zelfs aan dat niet-denken iets kunnen hebben. Want op het ogenblik, dat ik bewust zelf niet denk, geef ik mij bewust over aan de Krachten, die rond mij zijn. Wat voor Krachten dat zullen zijn, weet ik eigenlijk niet. Maar wanneer ik dit nu maar zo goed en zo edel mogelijk doe in een poging om goed te zijn, zal ik ondanks het feit, dat ik alle gedachten opzij zet, toch wel degelijk met iets in contact komen, dat tenminste mijn eigen geestelijke peil heeft of benadert. Bereik ik dan het niet-denken, dan word ik tijdelijk en niet onbewust, deel van een andere, meestal hogere of grotere Kracht.

Je weet misschien niet hoe dat precies gaat. Maar ik kan mij voorstellen, dat je bewust het denken tijdelijk terzijde zet en zegt: ik wil nu alleen maar beleven of ervaren. Je gaat ter meditatie in een cel, neemt een bepaalde houding aan, of gaat op bede liggen en ontspant jezelf. Er zijn 100 methoden voor. Dan zeg je jezelf: nu denk ik niet meer. Ik wil alleen maar leven... . Dan kom je op die manier tot een zijnservaring. Natuurlijk, het ervaren van het zijn gaat dan meestal heel wat verder dan je eigen denken meestal gaat. Het resultaat is, dat je het wel doormaakt, maar het zal je toch erg moeilijk vallen om dat nu eens in meer redelijke termen te zeggen. Om dat nu eens naar voren te kunnen brengen op een manier, dat iedereen je begrijpt en zegt: die heeft het nu werkelijk wel door... . Dat is overigens niet zo'n heel grote kunst, wanneer je niets weet. Want hoe minder je van iets weet, hoe beter het je vaak gelukt erover te spreken op een zogenaamde deskundige manier.

Ik kan mij het niet-denken voorstellen op twee manieren. Als eerste het bewust gewilde niet-denken, waarin ervaringen mogelijk worden, die je eigen wezen en zo uiteindelijk ook aan je bewustzijn en denken ten goede komen. Wanneer je dat kunt bereiken, lijkt het mij wel een goede methode. Ten tweede, volgens mij zeer aanvechtbaar, een niet-denken geboren(?), dat voortkomt uit je begeren iets aan te nemen, zonder er verder over na te denken. Dat is dus eigenlijk geloven. Geloven wil immers zeggen: op gezag aannemen. Als je dan werkelijk wilt geloven, moet je ook verstandig zijn. Dan moet je er verder niet over na gaan denken. Want wanneer je over je geloof teveel na gaat denken, ben je het meestal al half kwijt.

Dat klinkt misschien wat bitter, maar het is zo. Wanneer er hier iemand is, die iets gelooft en hij gaat er over nadenken, dan komen er zoveel vragen, die niet te beantwoorden zijn, dat je bij een verder denken zo ver komt, dat je zegt: maar dit en dat kan ik in mijn geloof zo zonder meer niet accepteren. Ik moet het persoonlijk beleven, anders heeft het voor mij geen waarde meer. In een dergelijk geval zou het denken je misschien persoonlijk wel een heel eind verder kunnen helpen, maar dan zou je ook je geloof ervoor in de steek moeten laten.

Wanneer je het geloof nu als een fetisch beschouwt, als een soort van hoogst persoonlijke regenverzekering voor het hiernamaals, dan kan ik mij voorstellen, dat je uit angst dit te verliezen, weigert te denken. Wanneer je gelooft en je denkt toch, dan kun je op een ogenblik ook zover komen, dat je gaat zeggen: goed, dit is voor mij het symbool geworden, dat staat voor Goddelijke Kracht, Goddelijke Liefde, enz. Nu ga ik in het niet-denken trachten deze kern van mijn geloof te beleven. Maar dan ben je ook in het geloof al weer verder dan het zo maar stomweg aanvaarden. Dan ga je proberen de krachten ervan te beleven.

Ik garandeer u, dat u dat vaak kunt. Wanneer iemand mediteert over Jezus en zo ver komt, dat hij zegt, nu wil ik zelf niet meer zijn, ik wil niet meer denken, ik wil alleen maar één zijn met Jezus, afgelopen... , dan kan hij zo ver komen, dat hij dat deel van de kosmos, dat Jezus voor hem is, ervaart in zichzelf. Daardoor wordt hij dan gesterkt, daar put hij dan krachten uit enz. enz.

Het is in zich niet dwaas dus. Een ander kan precies hetzelfde doen met een voorstelling van een andere God of een andere persoon. Ook die manier kan men a.h.w. selectief een stukje van de kosmos gaan ervaren. Maar vergeet niet, dat in een dergelijk geval je geloof toch wel zeer persoonlijk zal worden geïnterpreteerd. Dan blijf je je nog wel aan de uiterlijkheden van je geloof vasthouden, maar van binnen is het toch anders. Misschien vorm je voor jezelf dan een andere reeks van uiterlijkheden, waar je je dan aan vast houdt. Maar in het doorleven en daarna ook doordenken heb je dan toch wel een reeks van waarden ervaren, die voor jou persoonlijk zo zijn en niet anders. Voor anderen zijn deze waarden niet kenbaar of uitbaar. Zij moeten deze dingen eerst zelf doormaken. Dus sta je weer alleen.

Een enkele, volgens mij nog goede methode van niet-denken zou ik dan nog iets verder willen belichten. Er komt altijd een ogenblik, dat je met problemen zit. Wanneer je nu je denken uitschakelt en je bent daarin niet getraind, dan blijf je toch doordenken. Alleen zal dit denken dan liggen op een meer onbewust vlak. Ieder gewone mens kan dit reeds doen. Wanneer je zo dus alleen aan de bewust beheerste gedachte het stilzwijgen oplegt - wanneer dat niet gaat, kun je soms hetzelfde bereiken door de gedachten opeens op iets geheel anders te richten -, dan zou

daardoor uit het onderbewustzijn, plus wat daar verder aan vast zit, want daar komt werking van de geest bij en waarschijnlijk ook nog wel beïnvloeding van verschillende kanten, dan kun je de voor jezelf aanvaardbare en logische oplossing vinden van het redelijk niet-oplosbare probleem. Daar heb je dan al een heel eenvoudige oplossing voor waarden in het niet-denken. Toch ligt dit nog op een vlak dat te dicht bij de wereld ligt.

Het werkelijke niet-denken zou een bewust negeren van het leven moeten zijn bereikt met het doel zo de Schepper te ervaren. Nu is Schepper zó gebruikt, ook maar een woord. U mag er zelf desgewenst iets anders voor invullen. Dat kan lopen van kosmos en Algeest tot zeer bepaalde namen toe. Ik bedoelde hiermee vooral: begrip van het Al, begrip voor het zijnde. Om dit te doen kun je niet volstaan met alleen het bewuste denken uit te schakelen, want dan blijft nog steeds het onderbewustzijn. Ook dit zul je moeten leren. Wanneer je dit beheerst, is ook dit nog niet helemaal voldoende. Er zijn ook nog bepaalde geestelijke impulsen die van buiten, vanuit de wereld op je af komen. Ook daartegen moet je jezelf af weten te schermen. Je moet je zo volledig van de wereld af weten te sluiten, dat ook daarvan niets meer je stoort. Verder moet je nog de eigen geest - die ook haar eigen voertuigen nog heeft - het zwijgen opleggen.

Geloof mij, als u zo tot het niet-denken wilt komen, dan zult u daar heel veel tijd aan moeten besteden, heel lang moeten oefenen. Maar bereikt u het eenmaal, dan vindt u zo ook het wonderlijkste leven dat er bestaat. Niet alleen op deze wereld geldt dit, maar het is even waar op alle andere werelden. Dan vindt u daarin a.h.w. een oplossing (zich oplossen) van het eigen "Ik" O, je blijft wel bestaan, maar dat scherp gescheiden zijn van alle dingen ervaar je dan toch niet meer. Pas wanneer je weer terug komt tot het denken, wanneer je weer verder gaat persoonlijk te leven, kun je het ervaren en weet je: je hebt iets van een eenheid gevonden, dat door blijft klinken in alle werelden en sferen, waar je je maar beweegt. Daarom is het nog wel eens de moeite waard niet te denken, wanneer je het goed doet.

Maar ik zou toch wel een heel oude raad willen aanhalen hiervoor: bezint eer u begint. Want anders gaat iemand vandaag of morgen zeggen: nu, ik ga maar eens niet denken. Zo maar, ineens. Midden in de Spuistraat. Zo iemand kan dan zijn niet-denken voortzetten in het ziekenhuis, waar hij in is geslagen, omdat hij iets te veel mensen ondersteboven heeft gelopen. Er zijn ook mensen, die vast komen te zitten bv. met hun bedrijf. Dat wordt dan vaak niet-denken en toch doorgaan. Ik denk, dat er heel wat bedrijfsleiders en staatslieden zijn, die dit zo nu en dan doen. Maar dan is het meer van: wij weten nu helemaal niet meer wat wij moeten gaan doen, laten wij dus maar gewoon doorgaan en er niet bij nadenken.

Maar werkelijk niet-denken wil zeggen, je van de wereld afsluiten. Dan moet je dus wel gaan beginnen met het grofste voertuig dat je hebt. Voor u is dat een lichaam. Wanneer je goed getraind bent hierin, kun je in een tram of trein, kortom, óveral waar je zelf niet actief hoeft te zijn, dit ook wel gaan bereiken. Maar in het begin zou het toch wel verstandig zijn daarvoor een afgesloten ruimte op te zoeken. Een ruimte, die zuiver, rustig, helder en niet te comfortabel is. Want anders zeg je wel, nu ga ik niet-denken, maar dan denk je niet alleen niet, dan snurk je. Dat gebeurt ook wel. Zorg er dus voor, dat je redelijk ontspannen kunt zijn en afgezonderd bent van de wereld. Dan pas heeft het zin een dergelijke poging te wagen.

Weet je dan gebruik van de handigheidjes te maken, die daarbij te pas komen, zoals hoe schakel ik mijn denken het netst uit, hoe scherm ik mij het best af tegen de omgeving, dan kun je daardoor waarschijnlijk wel resultaten hebben. Keer je dan terug uit je staat van niets-doen, dan heb ik maar één raad: als je niets beters te doen hebt, (doe het) met je hersenen maar, want zonder dat loopt het in deze wereld anders toch spaak. Denken is in deze wereld waarin u vertoeft nu eenmaal noodzakelijk om je te realiseren, wie en wat je bent, wat je verplichtingen zijn en wat je houding moet zijn tegenover anderen. Niet-denken is alleen te gebruiken om of jezelf te ontvluchten - wat heel dom is -, of om eenheid te bereiken met hogere dingen - wat heel wijs is - maar heel veel moeite zal kosten. Nog commentaar?

Vraag: Wat is denkstof? Trekt het ego dit uit zich of uit de ruimte en wat bepaalt de hoogte ervan?

Antwoord: Denkstof bestaat in de ruimte. Het gehele Al is gevuld met een bepaalde grondtrilling. Deze is voor ons kenbaar in octaven. Hierin treden harmonieën en samenklanken op. De mens zelf origineert uit zich de denktrilling. Hij kan dan in harmonie komen met een van de kenbare grondtrillingen van het Al. Op grond daarvan krijgt hij een ervaren, dat het denken dan maakt tot een perfecte realisatie in de kosmos. De mens stuurt normalerwijze zijn denktrillingen af op alles, wat hij waar meent te nemen, want dit geschiedt heel vaak ook op dingen, die niet reëel zijn, of voor zijn wereld niet reëel zijn. Dan krijgen wij het volgende. Doordat de mens zijn trillingen uit-

zendt in de wereld, worden zij a.h.w. gebroken in het voorwerp, of de toestand, waarop zij zijn gericht en vandaar keren zij tot hem terug. De denktrilling is een soort zender, die de mens in zich draagt. Deze stuwt het eigen wezen en het bewustzijn daarin uit in de wereld. De daarin gewekte reflex wordt dan ontvangen als gewijzigd trillingsbeeld en in het "Ik" verwerkt als iets, wat schijnbaar niet van dat "Ik" is. Feitelijk is het echter van het "Ik" uitgegaan. Verdicht de denktrilling zich sterk, dan noemt men het zo kenbare resultaat wel eens denkstof.

Vraag: Wat bepaalt dan de hoogte van trilling?

Antwoord: De kosmische grondtrillingen zijn sterk. Onze eigen trilling is betrekkelijk zwak. Wanneer wij nu streven naar een steeds hoger denken en het denken steeds weer aanpassen aan hogere waarden, dan komt er een ogenblik dat de kosmische trilling, die feitelijk boven ons ligt, in onze eigen wereld gaat overheersen. Ons eigen wezen wordt dan zover het het eigen denken betreft, tijdelijk verdoofd. Wij komen met geheel ons wezen op het plan van de kosmische trilling. Deze ervaring maakt het ons dan meestal mogelijk ook het eigen denken op te bouwen tot deze hoogte, dus de trilling daarvan te verhogen. Wij hebben dan opnieuw weer een basis, vanwaar wij onze eigen bewustwording op kunnen gaan bouwen en zo kunnen wij dan weer ons eigen streven op dit hogere vlak uit gaan drukken, waardoor een harmonie met hogere waarden weer verder mogelijk is. In de kosmos bestaat echter - ongeacht dit alles - een harmonie tussen bepaalde grondtonen. Enkele zijn voor ons ten opzichte van elkaar dissonanten. Andere zijn voor ons misschien harmonieus. Soms voelen wij een dergelijke harmonie in ons wezen aan, waardoor wij een soort sprong maken, waarbij wij vanuit het bereik van trilling A bv. het hogere bereik van trilling G al mee ervaren. Geven wij ons bewuste "Ik" dan tijdelijk prijs, dan zullen wij beleven op deze hogere trap, wat voor ons niet bewust bereikbaar is. Zij wekt in ons dan waarden, die wij misschien nog niet bewust kunnen verwerken, maar die het ons eenvoudiger maken naar de tweede trap te gaan streven.

Opmerking: Dat geeft weer te denken.

Reactie: Hoe meer er te denken is, hoe beter. Wanneer je tenminste weet, hoe je je gedachten moet leiden om uit hetgeen je overdenkt, ook een zo groot mogelijk nut te trekken. Nog een kort onderwerpje?

DE STOEL

Een stoel? Dat is misschien nog helemaal niet zo gek. U lacht erom, maar ik vind het leuk. Juist, omdat het een onderwerp is, zoals wij er hier zelden of nooit een krijgen.

Wat is een stoel? Iets, waarop je gaat zitten, zit hier iemand te denken. Maar er zijn veel dingen waarop je kunt zitten, die toch nog geen stoel zijn. Met andere woorden, het recht waarmee men iets "stoel" noemt, hangt af van zijn vorm, zijn constructie, plus van zijn doel. Zo kun je ook zeggen: er is veel, dat als mens te gebruiken zou zijn, maar een mens moet beantwoorden aan bepaalde waarden aangaande constructie, vorm en doel, vóór hij zich terecht een mens mag noemen. Wanneer wij de mensheid zó bekijken, vrienden, wat zijn er dan eigenlijk veel krukjes onder de mensen en wat weinig werkelijk mooie stoelen. Ik wil deze vergelijking nog wel iets verder doortrekken.

Er zijn stoelen met heel verschillende vormen. Je begint met een eenvoudige zetel, met een enkele rugleuning en je eindigt met een troon vol versierselen. Nu zijn er mensen, die zo langzaam aan een stoel niet alleen meer zien als iets om op te zitten, waarbij ze dan hun eigen zitconstructie ook nog moet hebben. Een geest zou zich eerst moeten gaan realiseren, dat hij een vorm heeft, waarmee hij kan gaan zitten. Anders gaat het niet. Maar hoe vaak wordt een leunstoel niet een teken van waardigheid? In veel huizen vind je een leunstoel, die is apart voor vader. Dan staat er nog een klein fauteuiltje, dat is alleen voor moeder. Hier wordt een deel van de persoonlijkheid a.h.w. aan de stoel overgedragen. Ik kan mij voorstellen, dat menige geest op dezelfde manier tegenover zijn lichaam staat. Hij ziet het op de duur niet meer als een voertuig, als iets, wat je gebruikt tot je het niet meer nodig hebt, maar gaat het zien als een uitdrukking van zijn eigen wezen en waardigheid. Daarin schuilt dan een grote fout. Want wat je lichamelijk bent is van weinig belang. Wanneer je een stoel nodig hebt en hij is kapot, dan haal je er een stoelenmatter, of een meubelmaker bij. U laat hem repareren, want u kunt niet zonder. Wat meer

is, een goede huisvrouw houdt de stoel schoon; zij zorgt, dat er geen worm in komt, zij zet hem in de was, zoals een geest in de stof met zijn lichaam wel degelijk zou moeten doen.

Op het ogenblik dat je zou gaan zeggen, die stoel is eigenlijk mijn huis, ben je fout. Het is maar een meubel met een bepaalde functie binnen het huis. Zo is, wat wij op aarde onze wereld noemen, eigenlijk ook maar een soort meubel, een middel. Wij wonen in een veel groter huis, een veel grotere wereld. Je zoudt het dus eigenlijk zo kunnen zeggen: zolang de mens op aarde is, is het ook zijn plicht om goed voor zijn lichaam te zorgen. Dat lichaam moet aan zijn doel kunnen beantwoorden, zoals een stoel soms kan dienen om te rusten, je te ontspannen, maar ook om je beter te zetten tot een bepaalde arbeid; zo kun je ook van het lichaam zeggen dat het de geest soms dient om zich te ontspannen, vooral wanneer zijzelf nog niet zo heel ver gekomen is. Het kan haar ook dienen om in dit lichaam bepaalde dingen te verrichten, die zij zonder dit, moeilijker, of haast niet had kunnen volbrengen. Op het ogenblik, dat de geest gaat denken, dat zij zonder haar lichaam niets is...

Wanneer je het koningsschap afhankelijk gaat stellen van de troon en niet slechts de troon zien als een aanduiding van de waarden van het koningsschap, dan maak je een grote denkfout. Wanneer je zegt: "Mijn lichaam? Dat ben ik...", dan ben je fout. Wanneer je zegt: mijn lichaam, is een deel van mijn huidige "Ik", dan heb je gelijk. Het feit, dat veel geesten jammerlijk genoeg menen, dat de stoel hun existentie is, een uiting mogelijk makende, een verlenging van de persoonlijkheid, dan wordt het dwaas. Neem nu eens ministers: zij blijven soms zolang in het kabinet, dat je zou gaan denken, dat hun zetel een verlengstuk van hun eigen persoonlijkheid is geworden. Zo zijn er mensen, die hun lichaam zolang hebben gebruikt, dat zij zonder lichaam menen niets meer te kunnen.

In Frankrijk is het een keer stoffelijk gebeurd. Daar was iemand, die vele jaren lang in de senaat had gezeten. Zo nu en dan was hij ook nog minister geweest, maar hij had steeds in de senaat gezeten. Toen hij op een gegeven ogenblik niet meer werd gekozen, stortte die mens gewoon ineen. Hij had geen doel meer in het leven, wist niet meer wat hij met zichzelf moest beginnen. Deze man, die eens een goed orator was, begon nu te hakkelen en te stotteren. Dat alles alleen maar, omdat hij zijn gewende bezigheid en omgeving kwijt was. Zo kan het je als geest ook gaan. Je houdt je aan dat lichaam vast en je meent zozeer, dat het lichaam het voornaamste is, dat je de geestelijke capaciteiten, die je wel degelijk bezit, zonder dat lichaam niet meer weet te gebruiken. Het lijkt mij verstandig, dat wij tegen een ieder die op aarde wil komen, te zeggen: neem een stoel, maar denk erom, dat je dadelijk weer op moet staan. Denk er altijd aan, dat die stoel niets betekent. Alleen hetgeen erop zit.

Het lichaam betekent iets, zeker, het betekent alleen maar een soort conveniëntie, een gemakkelijk gebruiksvoorwerp voor de geest die dit lichaam beleeft. Uit dit leven kan de geest dan komen tot een breken van de waan.

Over stoelen gesproken, er zijn nog heel andere soorten stoelen ook. Ik weet niet, of u ooit hebt gehoord van een sesseli-lift (stoeltjeslift; Red.)? Niet? Nu, het is heel eenvoudig. Men spant een paar kabels in de lucht. U wordt dan in een stoel geplant met een slagboom voor uw buik. Boven aan die stoel zit een katrolletje en zo schommelt u dan - al of niet angstig - met uw stoeltje over berg en dal. Zo heeft de geest bepaalde mobiele voertuigen, die voor haar toch ook wel degelijk weer kunnen dienen als rustpunt, als steunpunt. Ook deze behoren niet tot haar werkelijke wezen.

Denk bv. maar eens aan het astrale lichaam. Met zo'n sesseli-lift-stoeltje schommel je op een veel eenvoudiger manier naar grotere hoogten, dan je zonder dat ooit zou kunnen doen. De vergelijking is duidelijk. Met een dergelijk voertuig van de geest kunnen wij op eenvoudige wijze afstanden afleggen, die wij lichamelijk haast niet zo af zouden kunnen leggen. Bv. verplaatsingen van het "Ik" naar geestelijke werelden, of verplaatsingen in de eigen wereld t.o.v. tijd en ruimte. Maar wij moeten altijd wel weten te onthouden, dat we eenmaal aan het einde komen van de reis en uit moeten stappen. Wanneer je dat zou moeten doen, terwijl je in de stof leeft en het lichaam nog ergens anders is, dan zou het wel eens heel erg moeilijk kunnen worden om dat lichaam nog terug te vinden. Wie dus zijn astraal lichaam als voertuig gebruikt, moet zich wel realiseren, dat men het voertuig noch het gebied prijs mag geven, onverschillig wat er gebeurt, voor u het weer bij uw grofste lichaam hebt teruggebracht. Zou het toch mogelijk zijn, dan kun je hiervan gebruik maken, wanneer je qua bewustzijn zowel van het astrale lichaam als van de stof afstand kunt doen, wat natuurlijk nog beter is.

Er zou over stoelen nog heel wat te zeggen zijn. Ik zou bv. kunnen gaan spreken over de stoelendans, die sommige mensen in hogere functies voortdurend uit schijnen te voeren en die

uiteindelijk niet veel meer is dan boerebedrog. Of je A bent of B, of je kruidenier bent of schoenlapper, mens blijf je. Dat geldt elders ook. Zolang je meent, dat je plaats bepaalt wat je waard bent en niet wat je streven en denken inhoudt, dan is het weer fout. Er zijn nog vele mogelijkheden. Maar hier stop ik mijn improvisatie op het woord "stoel". Nu hoop ik alleen maar dat ik u niet vol verveling op uw stoelen heb doen inslapen. Degene, die het onderwerp gaf, had in ieder geval deze uitwerking ervan niet verwacht. Vrienden, het wordt tijd voor de pauze. Goedenavond.

UITERLIJK EN INNERLIJK

Goedenavond vrienden,

Een wijs man heeft eens gezegd: slechts de dwaas vecht tegen zijn spiegelbeeld. Toen men hem vroeg, wat hij daarmee bedoelde, gaf hij ten antwoord: wie vecht tegen de wereld, vecht tegen zichzelf, want wat kan men in de wereld erkennen, wat men zelf niet is? Enkeligen hebben toen gezegd: deze wijze is een dwaas... De wijze was dankbaar. Want zo zei hij: "Indien de wereld mij dwaas noemt, zal ik mijzelf niet wijs achten en zo niet ondergaan in de dwaasheid van de wereld."

Ik zou hierover een kort ogenblik met u willen spreken. Wat in een mens leeft, ziet hij als werkelijkheid in de wereld buiten hem. Indien uw hart is gevuld met problemen, met angsten en schuld, zal geheel uw wereld verzadigd zijn met demonen. Het zal u gaan als Pu-Yen die, dromende van de liefde, uittrok om over de wereld te gaan. Maar hij liet veel achter: verplichtingen, waaraan hij niet voldaan had, gedachten, die niet waren voleind. Met deze schuld beladen kwam hij nu eens op een duistere weg. Rond zich zag hij een leger van demonen. Hij trok zijn zwaard, want hij was moedig. Elke houw, die een van zijn tegenstanders spleet, deed er twee ontstaan. Eindelijk, toen de haan kraaide en de zon de horizon kuste, meende hij te moeten sterven, zo uitgeput was hij van de strijd. Een priester vond hem. Deze nam hem mee naar de dorpstempel en vroeg hem: "Met wie hebt gij gestreden, mijn zoon?"

Hij antwoordde: "Grootvader, alle demonen uit deze streek zijn tezamen gekomen en hebben het zwaard tegen mij geheven". De priester zei hem echter: "Wie het zwaard heft, wordt door het zwaard getroffen. Maar zeg mij heer, wat was het uiterlijk van deze demonen?" Pu-Yen beschreef ze: "Draken, vlammen spuwende en hun vurige wapens naar hem werpende. Vreemde kleine geesten, vechtende met de stok". De priester glimlachte en zei hem: "Deze demonen zult gij steeds op al uw wegen vinden en hen nooit verslaan, zij het dan, dat gij terugkeert vanwaar gij kwaamt. Want ziet, het zijn uw schulden en uw angsten. Gij zegt, dat gij de liefde zoekt. Bedenk, heer, liefde is de volmaakte eenheid. Dit kan niet bereikt worden met een schuldbewust hart. Een schuldbewust mens moet zich eerst bevrijden van de schuldgedachte, anders zal hij op al zijn wegen steeds weer die schuld tegenover zich vinden".

Nu kan men natuurlijk zeggen: ik zal dan mijn schulden voldoen. Zolang men zelf nog meent, dat er schuld is gebleven, zal de demon voortbestaan. Alleen indien men voor zichzelf het bewustzijn verwerven kan: niet schuld was dit, maar dwaasheid en onwetendheid, onvoorzichtigheid, en deze dingen overwin ik in mijzelf, zal hij de demonen van zijn pad kunnen bannen. De wereld buiten u spiegelt u. Alleen uw eigen wezen, niet meer en niet minder. Wanneer men tot u spreekt, zo spreekt u ook tot uzelf; wanneer men schouwt, aanschouwt men ook zichzelf in vele gedaanten. De wijsgeer wist dit wel: niet de waarheid ziet u, doch het beeld, dat u zich van de waarheid hebt gevormd. Doch het beeld, dat u zich van de waarheid vormt is slechts een afbeelding van alles wat in u leeft. Zo zoekt; wie waarheid zoekt in zichzelf, opdat hij niet bezoedeld worde door eigenwaan of schuldbewustzijn, want sterk is ook de eigenwaan.

Er was eens een magiër. Er zijn vele magiërs in China en Tibet. Met een groot gebaar overwon hij allen. Hij daalde af tot in de aarde en bedwong de draak des kwaads. Hij steeg op tot de hoogste hemelen en zag de rode draak des lichts. Maar altijd weer meende hij de meester te zijn. Hij begreep niet, dat hij ook diende. Zo kwam er een ogenblik, dat hij bewust van zijn macht tot zichzelf zei: "Sterf". En hij stierf. Toen meende hij tot zichzelf te zeggen: "Herrijs". Maar hij herrees niet. Want hij had zichzelf een leven ontnomen, dat hij niet werkelijk bezat. Zijn lichaam leefde wel voort en zijn roem was groot. Maar zijn geest doolde verlaten in de buitenste werelden. Wanneer u denkt meer te zijn dan u bent, wanneer u in uzelf een waan weet te scheppen van bewustwording en wijsheid i.p.v. van een beleven te vinden, dat geen oordeel spreekt, zo komt

er een ogenblik, dat u een proef wilt ondergaan, die voor u te groot is. Deze - u te grote - proef zal u scheiden van de "werkelijkheid". U zult dan daarin niet eerder terug kunnen keren, dan nadat u zichzelf verloren hebt.

Veel wijze woorden zijn gesproken over de werking van de wereld op de mens en van de mens op de wereld. Sommige van die woorden zijn meer dan andere de aandacht waard. Eens zei een mens: "Wanneer de mensheid al haar waarheid samen brengt in één wezen en het schouwt naar buiten, zal het een glimp kunnen zien van de Hemelse Keizer, de Schepper. Maar wie niet alle wijsheid der mensen bezit, hij schouwe niet in zijn wereld naar zijn God, maar zoek zijn God in zichzelf. Want in de wereld zal men slechts zien wat onbreekt, doch niet wat u bezit...".

Het lijkt ons, wanneer wij leven als mens of als geest, dat wij een zeer grote rijkdom bezitten. Leven wij dan niet? Vinden wij soms zelf niet Krachten, die ons verheffen boven het mens-zijn, Krachten die ons doen ingaan in een nieuwe sfeer en een nieuw bewustzijn? Wij achten onszelf zo groot. Maar dan is er een lichaam, dat niet meewil. Dan is er een wereld, die ons niet begrijpt. Dan komt weer de noodzaak, terug te keren uit onze hoge sfeer tot de nederigheid van ons eigen bestaan. In het gebrek, dat wij dan voelen, vergeten wij de verdienste. Wie buiten zich zoekt, zoekt gebreken, omdat zijn eigen deugden zo weinig tegenover de deugden van de Eeuwige zijn. Maar wie in zichzelf zoekt, zal in zich in elke deugd steeds weer de Eeuwige ontmoeten. Hij zal in elke deugd, die hij beoefent en erkent, een contact vinden met Hogere Machten en Krachten. Zoek daarom uw wijsheid nooit te uiten in de wereld buiten u. Behoudt ze in uzelf.

Een leraar in India heeft eens gezegd: "Ik leer u niets. Wel wil ik u laten delen in mijn leven en mijn denken. Zo u verstaat, zult u mij gelijk zijn. Zo u mij echter niet verstaat, zo zult u ondergaan of mij verlaten..." . Zie, dit was een waar leraar. Wat kan men een mens of een geest leren, wat hij niet reeds voor zichzelf verworven heeft? Ik spreek woorden tot u en zeg u daarmee op mijn wijze slechts datgene, wat u zelf al weet, wat u reeds kent. Hoe kan ik u meer zeggen dan wat u al kent? Een waar leraar ergert zich niet daaraan. Integendeel. Hij geeft zelfs toe welk gevaar er bestaat. Een gevaar, dat niet bestaat voor de meester, maar wel voor de leerling. De leerling, die niet begrijpt, die niet in staat is mee te leven en mee te denken met zijn leraar en zo zichzelf te vinden in zichzelf, zal geneigd zijn alles in de wereld buiten zich te plaatsen en zo zichzelf ten onder brengen. Degene echter, die begrijpt wat er gesproken wordt, die voelt wat er gedacht wordt, die ervaart wat er leeft in de meester, zal aan de meester gelijk zijn, ook wanneer de meester de gedachten reeds uit zich kent en de leerling ze eerst in de meester moet ontdekken.

Men moet echter weten de inhoud van de uiterlijke waarden te onderscheiden. Er ging eens een oude man naar de markt en bood daar drie vruchten te koop aan. Eén daarvan was uiterlijk zeer schoon. De tweede deed daarvoor in schoonheid niet zeer veel onder. Doch de derde was uiterlijk lelijk. Er kwam een koper en vroeg de oude man: "Geef mij uw beste vrucht". Hij gaf de lelijke vrucht. "Maar gij bedriegt mij, ouwe". "Gij, zeer waardige en zeer geleerde heer, gij zeer oude, ik geef u het beste, wat ik bezit" en hij sneed de vrucht open. Vol was haar geur, vol haar smaak, zonnige rijpheid was haar kenteken. Doch de koper geloofde niet en greep de schoonste vrucht. Hij sneed haar open. Zij was vol van bederf. Verbaasd vroeg hij: "En deze andere vrucht? Is die ook vol van bederf?" De oude sprak: "Neen, heer, de lelijke vrucht en de schone vrucht zijn beiden goed. Maar de lelijke vrucht heeft in zich haar schoonheid vergaard, daar zij ze niet kon uiten. Daarom is zij waardevoller dan de vrucht, die ook haar schoonheid uitte."

Zo gaat het met mensen en geesten. Natuurlijk spreek ik hier niet in de eerste plaats over een lichamelijke schoonheid, want al ligt de zon op uw voorhoofd, straalt de maan uit uw ogen, zijn uw haren als kostbaar gesneden ebbenhout en uw kleur als ivoor of jade, wat zeggen dan deze uiterlijke dingen?

Er zijn twee soorten geestelijke schoonheid. De eerste is belemmerd in haar uiting. Door de moeilijkheden van haar omgeving kan zij zich niet uiten en moet zij in zichzelf blijven zoeken en streven. De tweede schoonheid met dezelfde krachten, kan ze openbaren en uiten. Maar in de uiting gaat iets van de geur, van de innige beslotenheid in het "Ik" teloor. Wie alleen spreekt met de hoogste Kracht in zich is ervan vervuld en doordesemd. Maar wie de hoogste Kracht in zich voelt spreken en die Kracht verder geeft, verliest iets van haar geur en waarde, omdat hij te zeer gemeen wordt met deze Kracht.

Een van de noodzaken van het menselijke leven is het wonder dat in ons bestaan voortdurend te realiseren. De uiting is een tweede (noodzaak). Uiting kan soms noodzakelijk zijn. Wanneer wij ze geven van ganser harte, zal dit goed zijn. Maar dan komt er ook voor ons een ogenblik, dat wij afgezonderd zijn van het gehele Al, in onszelf alleen zullen zijn met de Kracht, die het Al bezielt.

Eerst daar zullen wij de rijpheid vinden, de kwaliteit, die het ons mogelijk maakt in het Oneindige op te gaan. Niet voordien. De wereld spiegelt u. Indien de wereld uw wezen kan spiegelen, hoe beperkt zal uw denken nog zijn. Maar hoe rijk ook zal uw ervaring zijn. Maar indien uw ervaren groot is en u de wereld kent, zult u alles wat die wereld u zendt, ook in uzelf moeten dragen, het leed van de wereld en de dwaasheid van de wereld, het onbewust-zijn van de wereld. Al beseft u het niet, wie uitgaat in de wereld, erkent in de wereld, wat hij in zich draagt. Maar, hij ervaart in de wereld, wat in de wereld leeft. Misschien klinkt deze stelling wat hard.

Het zou zo mooi zijn, indien ik u kon zeggen: "Heil, gij edelen. Gij, die volbrengt de Krachten, beheerst de Machten en zijt geworden de daad van de Allerhoogste... ." Maar hoe kan ik u dit zeggen, daar u nog uzelf bent? Ook de grote K'ung Fu Tze, de grote Confucius, moest zich laten welgevalen, dat men hem zei: "Heil, gij onsterfelijke, heil, gij, vogel des geluks. Maar wacht u voor de dood, die schuilt in de politiek." Zijn daden en zijn streven dragen in zich een dodelijk gevaar. De wijze, die het hem toezong, erkende dit. Hoe meer u bent voor anderen, hoe sterker u in uzelf moet zijn.

Hierover bestaat er een legende, die ik u nog kort wil aanhalen: Eens ging een man met zijn vrouw in een zeilwagen op reis naar Peking. Op de weg voelde hij, dat de koelie armer en armer werd in krachten, zodat de vaart minder werd en de beweging van het voertuig wankeler. Zo steeg hij af, want hij was een goed man, doch niet rijk boven zijn middelen. Hij sprak tot de koelie: "Zo gij mij enkele munten van de prijs schenkt, kunt gij u zetten en rusten, terwijl ik de wagen voortstuw". Hij stuwde de wagen voort, maar na vele schreden begon zijn waardig gelaat met de wateren der vermoeidheid overgoten te geraken. Zijn ogen zagen de weg als een trillend beeld, waarin de hitte alle vormen vertekende. Het leek hem, of het gladde pad vol was van puntige stenen, die zich richtten op de pijnlijke delen van zijn voeten. Daarna sprak hij tot de koelie: "Ik schenk u de munten terug. Draagt gij mij verder". De koelie bracht hen nu tot het einde van de reis, zij het niet zo spoedig als de man had gewenst.

Doch ziet, toen de reiziger wilde gaan tot zijn waardige en rijke oom, van wie hij hoopte geld te lenen voor zijn zaken, was hij stijf en vermoeid. Zijn groet was niet zeer eerbiedig, daar de vermoeidheid hem dit belette. Toen het de tijd daarvoor was durfde hij niet snel te treden, noch wist hij met waardigheid te gaan door de pijn in zijn voeten. Zo kon hij zijn doel niet bereiken. De leer daarvan is deze: indien het uw taak is om anderen te voeren, ook wanneer u uitgeput zijt, bedenk, dat het uw taak is en gij deze niet aan een ander moogt overdragen. Doch indien het uw taak is u door anderen te laten voeren, opdat het doel van uw levenstocht bereikt worde, bedenk dan wel, dat niet u, doch degene die u voert, het lot bepaalt. Hij bepaalt waar u zult rusten en bepaalt hoe u zult gaan. Aanvaard dan de kracht, die u draagt, opdat zij - u dragende - in staat zal zijn u te helpen ook het doel van uw reis te vervullen.

Op uw levensweg vindt u steun op velerlei gebied; krachten uit onze sferen, krachten uit uw eigen wereld zijn altijd met u. Krachten hoger dan de krachten, die wij kunnen bereiken spreken misschien tot u en leiden u. Maar indien gij meent dat deze krachten te klein zijn en voor u niet sterk genoeg zijn, zodat u tracht het falen van de kracht en uw eigen lasten te dragen, bedenk dan, dat u uzelf schaadt en uw mogelijkheden doodt. Niet de kracht, die u dragen moest, doch uzelf. Want de kracht zal zijn taak weer verder opvatten, omdat u geheel de weg toch niet kunt volvoeren. Een van de grote leringen, die men een mens kan geven, is dan ook deze: bedenk, dat het pad een wet is. De fouten gaan op het pad, omdat u erkent, hoe de wetten u regeren. Eerbiedig de wetten en de regels. Vervul uw taak in geweten met eerbied tegenover de wet en tegenover de anderen, die leven. Zo zult u in staat zijn het doel van uw leven te bereiken. Vrijheid om op te gaan in andere Krachten en Werelden. Vrijheid om het "Ik" nog een wijle te bezitten, vóór u het prijs zult geven in de vorm, waarin u het kent en daarvoor in de plaats de grote waarheid zult aanvaarden van het één-zijn met Al, u bewust mag worden van datgene, wat u te allen tijde bent geweest.

Meer, vrienden, heb ik u deze avond niet te geven. Ik geef nu nog voor een korte wijle het woord over aan mijn tegenpool onder de sprekers. Ik dank u zeer, dat u mijn woorden hebt willen aanhoren. Goedenavond.

DEFINITIES

Goedenavond vrienden,

Het is een beetje raar: Esoterie en ik er achteraan. Ik wil niet zeggen, dat dit het paard achter de wagen spannen is, want dan zou ik een ezel zijn. Laten wij dan maar zeggen: ik zal op mijn manier een ogenblik gaan filosoferen. Niet dat ik een filosoof ben. Helemaal niet. Integendeel. Ik ben al een deel van de filosofie kwijt. Ik ben n.l. geen sofist (leraar in de retorica; Red.) meer. Om kort van wal te steken, er is zoëven zo mooi gesproken over de mens, die zich spiegelt in de wereld. Dat zou aardig zijn, maar ik heb nooit geweten dat toen mijn vroegere wereld zo bochtig was. Of ik ben misschien toch wat rechter van lijn geweest, dan ik mijzelf voorstelde. Als je de wereld gaat bekijken, vraag je je wel eens af: wat zie ik nu eigenlijk? Het lijkt soms net een goochelaarsnummer. Het ene ogenblik meen je nog een geleerde te zien en even later staat er een ezel. Je ziet een ezel en plotseling spreekt hij wijsheid als de grootste denker. Je ziet een bron van kracht en sterkte. Je kijkt eens, je zucht van afgunstige bewondering en, bom, daar ligt je krachtfiguur al op zijn achterste. Zo gaat het altijd weer. De dingen zijn maar zelden, wat zij schijnen. De vraag is vaak zelfs: ben je zelf wel, wat je denkt te zijn? Om daar nu een soort van oplossing te vinden, heb ik getracht om veel van het leven in definities vast te leggen. U hebt er al meer gehoord, maar ook nu wil ik weer een paar punten omschrijven, zoals ik ze zie. Natuurlijk begin ik met: Het Leven.

Leven: Zó bestaan, dat je je ervan bewust bent, dat je bent.

Denken: Datgene, wat in en rond je is zó verwerken, dat je er meer over weet, dan je wist, toen je begon met dit proces.

Geestelijk streven: Alle waarden, die je boven het stoffelijke meent te erkennen zó in het stoffelijke uit leren drukken, dat je door die wereld je een hoger bestaan reeds in je eigen wereld realiseert.

Geestelijke bewustwording: In je een begrip verkrijgen, dat niet in woorden is uit te drukken, maar een eenheid met zich brengt, die je ervaart.

Levensstrijd: De voortdurende worsteling met jezelf, omdat je anders wilt zijn dan je moet zijn en zo anders bent, dan je zou kunnen zijn.

Waarheid in jezelf: Een bewustzijn van datgene, wat je alleen maar ervaren kunt, maar zelfs niet kunt overdenken. Meer algemeen? : Iets wat je zegt, omdat je hoopt, dat het zo is, daar iets anders minder waardevol voor je zou zijn en daarom in jouw ogen minder waar.

Godsdienst: Het dienen van de Hoogste Kracht, Die je in je ervaart vanuit jezelf met alle middelen die je kent, met behulp van alles, wat je verworven hebt en met inzet van je gehele leven. Op aarde, helaas, heel vaak: Het dienen van iets, wat je niet begrijpt, opdat anderen daardoor zullen denken, dat je beter bent, dan je bent.

Zo, en nu kom ik vanzelf bij de spiegel van de wereld terecht. Dat heeft eigenlijk enige consequenties. Want wanneer de wereld een spiegel is, kun je niet meer zeggen: wie zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht. Wel kun je dan zeggen, dat de grootste mogelijkheid tot bewustwording gelijk is aan de bekwaamheid tot het erkennen van je eigen fouten in anderen en het herstellen daarvan voor de gevolgen, die je bij anderen meende te voorzien, voor jezelf werkelijkheid worden.

En nu heb ik nog een heel klein puntje, dat eigenlijk een beetje anders ligt. Ik zou het zo kunnen uitdrukken:

Je ziet en je hoort,
je ploetert en werkt
en voelt je in wezen

en leven gesterkt,
 wanneer je leert
 in het leven te streven
 naar het geven der krachten,
 die jou zijn gegeven.

M.a.w., hoe meer je geeft aan de wereld, hoe meer de wereld jou terug zal geven aan bewustzijn, levensvreugde en kracht. Dat hoeft niet eens altijd je eigen wereld te zijn. Want wat je aan de wereld, welke ook, geeft, keert tot je terug. Zo, dat was dan me een poging tot filosofie en gedefiniëer van mijn kant. Nu ben ik helemaal niet zó, dat ik aldoor maar alleen aan het woord wil blijven. Dus als iemand het woord soms wil nemen, dan mag hij het nemen, als hij het maar weer gauw teruggeeft. Nog bepaalde definities soms?

Spiritist: Volgens het woord iemand, die om gaat met spirits of geesten. Een waar spiritist is iemand, die het voortbestaan erkent, plus de mogelijkheid om met de wereld, waarin hij zal voortbestaan krachtens in hem levende geestelijke waarden, nu al in mee contact te komen. In foutieve zin: Iemand, die de uiterlijke verschijnselen stelt in de plaats van een innerlijke werkelijkheid en zo meent de dingen te bereiken, die voor hem noch bereikbaar zijn noch ooit bereikt zullen worden.

Reïncarnatie: Het blijven zitten in de klas, zodat je na de vakantie terug gaat en beginnen moet daar, waar je bent opgehouden.

De 5-puntige ster: Als zij goed staat, het symbool van de mens die met twee voeten op de materie zich baseert, die voor hem de wereld is, streeft naar een bewustzijn dat het geestelijke vlak beroert en in zich een streven draagt naar Hoger Licht, leven en bewustzijn.

Staat de ster echter omgekeerd, dan staat heel de bussines op zijn kop en wordt zij een symbool voor een mens, wiens denkbeelden in de lucht hangen, wiens bewustzijn beneden peil is en daarom uiteindelijk met zijn kop op de grond terecht komt, zodat hij op zijn hoofd is gevallen.

Existentialist: Iemand, die zijn weten omtrent het feit dat hij existeert of bestaat, tot een kunst van existeren, of bestaan maakt, wanneer hij een goed existentialist is. Een waar existentialist zal bestaan om het bestaan zo volledig mogelijk door te maken op een wijze, die voor hem een zo groot mogelijk rendement betekent van alle waarden die in het bestaan maar voorkomen.

Er zijn echter ook mensen, die zich existentialist noemen en zeggen: Ik besta. Daarom hoef ik niet te doen, wat een ander zegt wat ik doen moet. Ik doe dus alleen, wat ik zelf wil doen. Als ik in de puree kom, zal ik mijzelf er wel verder doorstampen.

Vraag: Heeft elke mens een geleidegeest?

Antwoord: Ja, dat is nu wel geen definitie maar dan zal ik er maar een van maken. Een geleidegeest is een geestelijke babysitter, die zorgt dat de jonge als mens levende geest, ondanks eigen ondeugendheid, niet in zeven sloten tegelijk loopt. Of elke mens er een heeft? Kijk maar in de "Vragenrubriek" van de vorige week. Voor de rest kun je wel zo braaf zijn, dat je geen babysitter nodig hebt. Maar wanneer dat domheid is i.p.v. komend verstand, ben je er nog slechter aan toe. Laten wij het er dan maar op houden, dat de meeste mensenkinderen gezond ondeugend zijn en vandaar een gezonde geestelijke leiding hebben en aan een gezond pak slaag op hun geestelijke broek behoefte hebben om tot de geestelijke rijpheid te komen, die een verdere reïncarnatie, een zitten-blijven, in 's levens klas onnodig zal maken.

Vraag: Voetbalpool?

Antwoord: Een twistpunt, waarbij de bal aan het rollen kwam door het rollen van de bal, waarbij het spel van velen is bedorven, daar de overheersende groepen de kleinere groep niet konden weerstaan. Dat is voor degenen, die bij de K.N.V.B. bekend zijn. Je zou ook kunnen zeggen, een methode om gokkers te laten betalen voor dingen, die zij doen noch gebruiken, terwijl zij denken rijker te kunnen worden en soms enige rijkdom putten uit de vergissingen, die zij maken met het invullen, waardoor zij innen, wat anderen te veel betaald hebben.

Nog commentaar hierop? Eigenlijk had ik nog wel wat willen dichten, maar dan vang ik een ander misschien een vlieg af en ik zit hier per slot van rekening niet om vliegen te vangen. Goedenavond.